

СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕДСТОЯЩИЯ ЖИВОТ НА ЛИЦАТА ОТ ОСНОВНИТЕ ЕТНОСИ В БЪЛГАРИЯ

Димитър Аркадиев*

РЕЗЮМЕ Основните етнически групи в България - българска, турска и ромска, имат различно възпроизводство, което оказва влияние върху тяхната средна продължителност на предстоящия живот. Направен е опит за построяване на таблици за очакваната средна продължителност на предстоящия живот за всяка етническа група. Приложени са демографският метод, растежно-изравнителният метод на Брас и един непряк подход. Изчислени са съкратени таблици за смъртност. Българската етническа група има най-голяма очаквана средна продължителност на предстоящия живот, ромската - най-малка, а турската - между двете. За най-добри резултати в бъдеще показателите за етническо възпроизводство трябва да се регистрират чрез преброяванията и други проучвания.

Известно е, че основните етнически общности и групи в съвременна България са три: българска, турска и ромска (циганска). При последното преброяване на населението (2001 г.) като принадлежащи към българския етнос са се самоопределили 83.9% от всички лица, към турския - 9.4%, и към ромския - 4.7%, или общо към трите - 98.0%.

Големият относителен дял на лицата от българския етнос предопределя и голямото му влияние върху общите демографски и други показатели на страната като цяло.

Между основните етноси съществуват някои различия, които оказват влияние и за формирането на различия в репродуктивното поведение на лицата, принадлежащи към тях, на тяхната повъзrastова смъртност, възрастов състав, очакваната средна продължителност на предстоящия живот и др.

Синтетичен израз на демографското, социално-икономическото, здравното и друго развитие се съдържа в показателя "средна продължителност

---

*Д-р, доцент във Великотърновския университет "Св.св. Кирил и Методий", Стопански факултет; e-mail: dimitar_arkadiev@starazagora.net.